

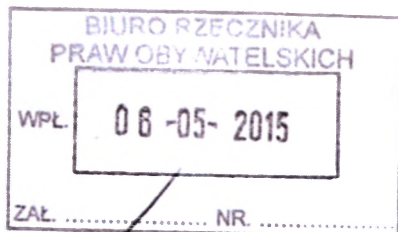
RPW/29080/2015 P
Data: 2015-05-06

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 00, fax +48 22 529 06 02
www.mpips.gov.pl; www.niepelnosprawni.gov.pl; E-Mail: sekretariat.bon@mpips.gov.pl

Warszawa, dn. 5.05.2015 r.

BON-I 52313.75.2015.LK

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych odpowiadając na pismo z dnia 2 marca 2015 r. (VIII.7061.34.2014.KK) informuje, że:

Obowiązek każdego pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.), dalej jako k.p., unormowany w art. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) odnosi się do każdej osoby zatrudnionej – bez względu na podstawę zatrudnienia. Wynika to bezpośrednio z brzmienia tego przepisu. Należy zauważyć, że za osobę zatrudnioną w świetle art. 2 pkt 43 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.) uznaje się osobę wykonującą pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą. Art. 14 i 23 ustawy o rehabilitacji dotyczą zatem również podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy służby więziennej.

Natomiast istotą uprawnień pracowniczych jest to, że co do zasady przysługują pracownikom w rozumieniu art. 2 k.p. (a więc również pracowników zatrudnionych w służbie więziennej). Nie jest to jednak regułą. W polskim systemie prawa dopuszcza się wprost lub pośrednio przyznawanie uprawnień pracowniczych osobom zatrudnionym, które nie są pracownikami w rozumieniu art. 2 k.p. Przykładem przyznania wprost uprawnień pracowniczych osobom niebędącym pracownikami jest m.in. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą (Dz. U. z 1976 r. Nr 3, poz. 19, z późn. zm.). Natomiast pośrednie przyznanie uprawnień pracowniczych osobom niebędącym pracownikami (w tym pozostającym w stosunku służbowym) może wynikać bezpośrednio z konstrukcji danego uprawnienia. Warunkiem zastosowania uprawnienia pracowniczego do osób niebędących pracownikami jest to, by treść uprawnienia nie była ściśle powiązana ze stosunkiem pracy ani z pracowniczym statusem zatrudnionego. Należy wskazać, że nie jest również zasadne automatyczne wyłączenie funkcjonariuszy z kręgu osób, do których mogą mieć zastosowanie uprawnienia pracownicze (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 czerwca 2006 r., P 30/05). Dlatego należy uznać, że analogicznie uprawnienia pracownicze, o których mowa w art. 15-20 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), mogą potencjalnie mieć zastosowanie zarówno do pracowników, jak i do osób niebędących pracownikami (a więc także do funkcjonariuszy służby więziennej). Należy jednak zauważyć, że konstrukcja uprawnień normowanych w art. 15-18 i art. 20 ustawy opiera się na pojęciach właściwych wyłącznie dla stosunku pracy. Dlatego należy uznać, że wyłącza to stosowanie tych uprawnień do funkcjonariuszy.

Natomiast uprawnienie, o którym mowa w art. 19 ustawy nie jest ściśle powiązane ze stosunkiem pracy ani pracowniczym statusem zatrudnionego. Ponadto, ma ono swój odpowiednik w art. 138 i nast. ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1415, z późn. zm.). Ten typ uprawnienia nie stoi zatem w sprzeczności z charakterem służby. Jednocześnie Biuro nie zna żadnego przypadku, w którym dotychczas sprawa dodatkowego urlopu, o którym mowa w art. 19 ustawy, byłaby rozstrzygana sędownie w zakresie dotyczącym funkcjonariuszy. Dlatego Biuro nie może odwołać się wprost do stanowiska orzecznictwa w tym zakresie. Reasumując, nie można wykluczyć, że uprawnienie to może mieć zastosowanie również do funkcjonariuszy służby więziennej, jednak po spełnieniu warunku określonego w art. 19 ust. 1 zdanie drugie oraz z uwzględnieniem rozwiązań kolizyjnych wynikających z art. 19 ust. 2 i 3 ustawy o rehabilitacji, z tym że w okresie dotyczącym służby okres przepracowania należy rozumieć tak, jak w art. 121 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Alina Wójtowicz-Pomierna